

STORTINGET

Innst. 137 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Meld. St. 32 (2024–2025)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Trygg oppvekst i et digitalt samfunn

Til Stortinget

Innledning

Barne- og familiedepartementet viser til at stortingsmeldingen om barns oppvekst i et digitalt samfunn er den første helhetlige meldingen om barns oppvekst i et digitalt samfunn. Meldingen gir en bred gjennomgang av kjennetegnene ved barn og unges oppvekst i dag. Den inneholder kunnskapsgrunnlag, målsetninger og tiltak som er egnet for å ta viktige steg for å sikre oppvekstpolitikkenes grunnleggende mål om at alle barn skal ha gode og trygge oppvekst- og levevilkår, og at de skal mestre sine liv og bli godt rustet til voksenlivet.

Av meldingen framgår det at regjeringen vil utvikle en helhetlig og kunnskapsbasert politikk for barns digitale oppvekst. I et digitalt samfunn er det avgjørende at barn er trygge, at de aktivt deltar i det digitale miljøet ved å engasjere seg og gripe mulighetene som nettet gir, og at de føler seg inkludert. Myndighetene skal være aktive pådrivere for å styrke barns rettigheter i det digitale miljøet. Det krever god koordinering og samordning på tvers av sektorer. Barns rettigheter skal være i sentrum for politikken, og barn skal medvirke aktivt i utvikling av politikk og tiltak.

Det har vært initiert en rekke tiltak for å trygge barns digitale oppvekst. Gjennom meldingen sees tilta-

kene i sammenheng, og balanseres opp mot barns ulike rettigheter.

Meldingen bygger videre på Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge som gir en grundig beskrivelse av den digitale kulturen, og som legger premisser for den statlige samordningen av feltet. Meldingen bygger også på Rett på nett. Nasjonal strategi for trygg digital oppvekst som ble lagt fram i 2021. Strategien beskriver muligheter og utfordringer i barns digitale oppvekst. Den beskriver hvordan de aller fleste barn har det bra på internett og forbinder mye positivt med det digitale, men peker også på risikoer ved barns internettbruk.

Nasjonal strategi for forebygging og bekjempelse av internettrelaterte overgrep ble lagt fram i 2021 og inneholder en rekke tiltak for å beskytte barn mot internettrelaterte overgrep og seksuelt misbruk på internett. Det samme gjelder Prop. 36 S (2023–2024) Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) som ble lagt fram i desember 2023.

I 2023 ble også Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole lagt fram. Videre lanserte regjeringen i september 2024 «Fremtidens digitale Norge – nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030». Strategien har som ett av fem innsatsområder å bevare tilliten, styrke inkluderingen og sikre hensynet til barn og unge. Barn og unges rettigheter skal hensyntas i utformingen av digitale offentlige tjenester.

Handlingsplan for trygg digital oppvekst er utarbeidet av en gruppe bestående av direktorater og tilsyn, ledet av Medietilsynet. Handlingsplanen ble lansert i oktober 2024 og kartlegger statens innsats på feltet trygg digital oppvekst, beskriver utfordringsbildet, eksisterende tiltak og foreslår mulige tiltak som skal møte utfordringer. Kartleggingen viser at statens innsats i stor

grad er rettet mot individer, mens utfordringsbildet viser at barn og unge trenger større grad av beskyttelse på systemnivå for å ha en trygg digital oppvekst.

Av meldingen framgår det at regjeringen sender på høring et lovforslag om å innføre en aldersgrense for barns bruk av sosiale medier, med 15 år som utgangspunkt.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens behandling

Komiteen avholdt åpen høring om meldingen 8. januar 2026 hvor 33 instanser deltok. Komiteen har også mottatt én skriftlig høringsuttalelse.

Komiteens merknader

Generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hashim Abdi, lederen Bente Estil, og Benjamin Jakobsen, fra Fremskrittspartiet, Liv Gustavsen, Silje Hjemdal og Morgan Langfeldt, fra Høyre, Haagen Poppe og Tone Wilhelmsen Trøen, fra Sosialistisk Venstreparti, Mirell Høyer-Berntsen, fra Miljøpartiet De Grønne, Siren Julianne Jensen, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til regjeringens fremlegg av Meld. St. 32 (2024–2025) Trygg oppvekst i et digitalt samfunn. Meldingen ser tiltak tidligere initiert for å trygge barnas digitale oppvekst i sammenheng med hverandre og barns rettigheter. Meldingen danner et kunnskapsgrunnlag, setter mål og fremmer tiltak som ønsker å sikre at alle barn skal ha gode og trygge oppvekstsvilkår og rustes for voksenlivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at regjeringen vil ta grep for å sikre alle barn en trygg oppvekst i en digital verden. Norske barn er i verdenstoppen i skjermbruk og bruk av sosiale medier.

Komiteen mener meldingen på en god måte omtaler og beskriver utfordringene man står overfor med barns tilstedeværelse i det digitale landskapet.

Komiteen viser til at regjeringen vil stille krav til at teknologiselskaper som tilbyr digitale tjenester bidrar til å beskytte barn og legger til rette for tryggere bruk av tjenestene.

Komiteen mener arbeidet må styrkes betydelig for å redusere kommersielt press, skadelig bruk, og å beskytte barn mot seksuell utnyttelse.

Komiteen vil også peke på at den digitale utviklingen og endringen i barns hverdag skjer raskt og det finnes for lite kunnskap om konsekvensene skjermbruk har for barn og at det derfor er lurt å ha en føre-var-tilnærming.

Komiteen viser til at meldingen sammenstiller det man vet om barns oppvekst i et digitalt samfunn. Komiteen mener meldingen på en god måte omtaler hvorfor det digitale miljøet er viktig for barn. Barn bruker internett til alt fra å kontakte hjelpetjenester, faglig på skolen og til å holde kontakt med venner. Det digitale miljøet er viktig for tilhørighet og sosiale relasjoner. Komiteen mener det er viktig å anerkjenne verdien det digitale rommet på ulike måter tilfører livene til barn og unge.

Komiteen vil fremheve at barns tilstedeværelse i det digitale krever noen forutsetninger. Komiteen viser til at stortingsmeldingen trekker frem tilgang til utstyr og infrastruktur, en god ytringskultur, voksne å støtte seg på, kompetanse til å delta og tilgjengelige tjenester og læremidler.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at dagens barn og unge vokser opp i et samfunn der skjerm er en helt naturlig del av deres hverdag, både i læring, fritid og sosialt liv. Flertallet er opptatt av at alle barn og unge skal ha trygge og gode oppvekstsvilkår, også på digitale flater. Den digitale hverdagen gir barn og unge stor tilgang til informasjon, fellesskap og deltakelse. Samtidig er barn og unge sårbare og særlig utsatt for sosialt press, kommersielle budskap, uønsket reklame og innhold som kan være skadelig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til Nasjonal trusselvurdering 2025, der Politiets sikkerhetstjeneste viser til at stadig flere barn og unge radikaliseres, spesielt gjennom digitale plattformer. Disse medlemmer viser til at regjeringen i mars 2025 la frem Meld. St. 13 (2024–2025) Forebygging av ekstremisme – Trygghet, tillit, samarbeid og demokratisk motstandskraft. Meldingen presenterer regjeringens politikk for forebygging av radikalisering og ekstremisme, og gir retning for det forebyggende arbeidet framover.

Disse medlemmer er opptatt av barns personvern og at de skal ha særlig beskyttelse også på nett. Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av den

første stortingsmeldingen om barn og unges trygge digitale oppvekst.

Disse medlemmer er opptatt av at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som berører barn. Disse medlemmer viser til at regjeringen allerede har tatt en rekke grep for å sikre bedre beskyttelse av barn og unge. Dette innebærer blant annet styrking av Forbrukertilsynet, strengere regulering av markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge samt innstramninger i regelverket for brudd på markedsføring mot barn og unge. Det er også nylig lansert helsefaglige råd om skjermbruk og tatt en rekke grep i skolen, både for å redusere skjermbruken og for å få mobiltelefonene ut av klasserommene. Disse medlemmer viser også til vedtatte strategier som skal bidra til å sikre en åpen og opplyst samtale og styrke befolkningens motstandskraft mot desinformasjon.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Meld. St. 32 (2024–2025) «Trygg oppvekst i et digitalt samfunn», og understreker at barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst også i møte med en stadig mer digital hverdag. Disse medlemmer mener at barn skal beskyttes mot overgrep, utnyttelse, manipulasjon og skadelig innhold, og at tiltak som styrker barns sikkerhet og personvern er viktige og riktige.

Disse medlemmer peker samtidig på at foreldrene har hovedansvaret for barns digitale hverdag. Statlige tiltak skal støtte foreldre, ikke overstyre dem. Disse medlemmer advarer mot en utvikling der staten gjennom stadig strengere regulering og kontroll tar over oppgaver som naturlig hører hjemme i familien. En trygg digital oppvekst oppnås best gjennom kompetente foreldre, kompetente barn og målrettede tiltak der problembildet er størst, ikke gjennom omfattende, generelle forbud eller inngrep.

Disse medlemmer mener også at innsatsen mot digitale overgrep, nettmobbing, svindel og manipulasjon må styrkes, og viser til at mer treffsikre tiltak, som økte ressurser til politiets nettpatruljer, bedre samarbeid med plattformselskaper og målrettet rådgivning til utsatte grupper, vil gi større effekt enn brede, generelle tiltak rettet mot alle barn.

Disse medlemmer støtter økt satsing på digital kompetanse i skolen, herunder kritisk medieforståelse, personvernkunnskap og opplæring i trygg nettbruk. Disse medlemmer mener imidlertid at dette må gjennomføres uten å øke skolens byråkratiske byrder eller gå på bekostning av grunnleggende ferdigheter. Dette må være reell kompetansebygging, ikke nye rapporteringskrav.

Avslutningsvis understreker disse medlemmer at barns trygghet er et grunnleggende ansvar, men at det må balanseres mot hensynene til frihet, foreldrerett og at unge mennesker skal lære å håndtere en digital virke-

lighet med eget ansvar. Fremskrittspartiet støtter målet om en trygg digital oppvekst, men mener at flere av regjeringens forslag i meldingen må justeres for å unngå unødige statlig kontroll og svekkelse av det individuelle ansvaret.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, peker på at det samlede digitale skjermtrykket hos barn og unge er for høyt og mener derfor det er positivt at det kommer en stortingsmelding om barns oppvekst i et digitalt samfunn.

Flertallet viser til nye råd fra Helsedirektoratet om skjermbruk blant barn på fritiden. Flertallet mener at regjeringen må se nærmere på barns samlede skjermbruk, både i sammenheng med fritid og undervisning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er avgjørende at barn og unge skal kunne ferdes trygt på digitale plattformer, og at samfunnet må stille tydelige krav til teknologisk skaper og tjenestetilbydere hva gjelder aldersgrenser og avhengighetsskapende algoritmer. Foreldre, skole og myndigheter må samarbeide om å styrke digital kompetanse og dømmekraft, slik at barn og unge blir rustet til å håndtere digitale risikoer. Det er viktig at digitale læringsenheter ikke er en fare for barns personvern eller viser ikke-alderspassende innhold.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre legger vekt på en kunnskapsbasert tilnærming, der reguleringer må være målrettede og effektive. Det er viktig å sikre et regelverk som beskytter barn mot kommersiell utnyttelse og skadelige mekanismer i digitale tjenester, slik som en 15-års aldersgrense.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at barn trenger rikelig med tid til fri lek, fysisk utfoldelse og samspill med andre barn for å sikre god motorisk, sosial og emosjonell utvikling. Naturen gir unike muligheter for lek, utforskning og selvstendig læring som ikke kan erstattes av digitale aktiviteter.

Disse medlemmer viser videre til at flere fagmiljøer og brukerorganisasjoner understreker betydningen av at barn får tid til praktiske og kreative aktiviteter, og at læringsmiljøer i barnehager og skoler bør gi større rom for lek og utendørs erfaringer. Fysisk aktivitet og naturbasert lek styrker barns evne til konsentrasjon, problemløsning, samarbeid og egenregulering.

Disse medlemmer mener at en politikk som søker å redusere skjermbruk hos barn, må ses i sammenheng med en aktiv innsats for å styrke barns tilgang til trygge og inspirerende arenaer for frilek, naturkon-

takt og praktisk læring. Etter disse medlemmers syn er dette avgjørende for å sikre en helsefremmende og inkluderende oppvekst.

Disse medlemmer er veldig glade for at det endelig er kommet en helhetlig stortingsmelding om barns oppvekst i et digitalt samfunn, med en føre-var-tilnærming for trygg digital oppvekst.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er bekymret for de bredere konsekvensene av en oppvekst hvor skjermbruk opptar stadig større del av hverdagen. Barn og unge går glipp av søvn, fysisk aktivitet, lek, lesing og sosialt samvær, samtidig som forskning viser en negativ utvikling i leseferdigheter, økte konsentrasjonsvansker, og stadig flere rapporter om rekruttering til kriminalitet via digitale plattformer.

Foreldre skal ha kompetanse om barns digitale hverdag

Komiteen anerkjenner at foreldre og omsorgspersoner er avgjørende for å realisere målet om å beskytte barn i det digitale samfunnet. Forskning basert på EU Kids Online sier at foreldre ønsker å vite hvordan de best kan hjelpe og støtte egne barn på nett. Informasjonen ønsker de å få fra skolen samt nasjonale eller lokale myndigheter. Komiteen vil videre løfte frem viktigheten av arbeidet med å styrke foreldres kompetanse som veiledere i det digitale samfunnet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil påpeke at regjeringen i meldingen, i tillegg til å støtte foreldrene, i større grad vil rette søkelyset mot nettverkselskapene og innholdsleverandørene som legger mye av premissene for barns skjermbruk. Flertallet mener at hvorvidt dette arbeidet lykkes, vil være avgjørende for hvorvidt man klarer å bedre barns digitale hverdag betydelig.

Komiteen vil fremheve at regjeringen utreder en løsning for å gi fosterforeldre digital tilgang til tjenester på vegne av barnet, da fosterforeldre per i dag ikke har tilgang til å representere fosterbarnet digitalt. Komiteen ser frem til at dette følges opp.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne er opptatt av at kunnskap og kompetanseheving må ligge til grunn, og vil fremheve som viktig at barn og unge lærer kritisk medieforståelse og at foreldre gis både veiledning og tydelige anbefalinger som kan hjelpe dem å sette grenser.

Disse medlemmer er også opptatt av at lærere i barnehage og skole har nok kunnskap, ikke bare om

mulighetene digitaliseringen gir, men også de negative sidene av skjermbruk. Disse medlemmer støtter regjeringen som foreslår å videreutvikle foreldrehverdag.no for å styrke foreldres kompetanse til å ivareta barn i et digitalt samfunn. Disse medlemmer mener også det er viktig at regjeringen utreder en løsning for å sikre at fosterforeldre får tilgang til digitale tjenester på vegne av barnet de har omsorgen for.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti er bekymret for utviklingen av barns spillevaner på nett, der stadig flere utsettes for lootbokser og andre pengespilllignende elementer fra svært ung alder. Dette øker risikoen betraktelig for pengespillavhengighet senere i livet. Samtidig er svært få av foreldrene involvert i barnas aktiviteter på nett. En undersøkelse fra Blå Kors viser at 60 pst. av ungdom sier de aldri har snakket med foreldrene sine om pengebruk i spill. Dette medlem etterlyser derfor kraftfulle tiltak for bedre foreldreinvolvering på digitale plattformer.

Når det gjelder skolen, viser dette medlem til at mange foreldre og Kristelig Folkeparti i Stortinget gjentatte ganger har etterlyst en mer balansert og kunnskapsbasert digitaliseringspolitikk i opplæringen, slik det er fremmet forslag om i representantforslag Dokument 8:26 S (2024–2025) og Dokument 8:106 S (2022–2023), og hvor behovet for økt bruk av trykte læremidler og redusert skjermbruk i skolen understrekes. Dette medlem mener det fortsatt er nødvendig med sterkere nasjonale føringer for å sikre at skolens arbeid med lesing, konsentrasjon og grunnleggende ferdigheter ikke svekkes av overdreven digitalisering.

Dette medlem mener det er viktig å sikre et godt samarbeid mellom skole og hjem, blant annet gjennom å stimulere til foreldreavtaler mellom hjem og skole.

Barn og unge skal kjenne sine rettigheter og vite hvordan de kan være trygge på internett

Komiteen anerkjenner at voksne ikke alltid er til stede og ikke alltid vil ha overblikk når barn ferdes i den digitale verden. Derfor er det viktig å ruste barn til å håndtere utfordringer de møter på digitale plattformer, og at de vet hvordan de kan be om hjelp når det trengs.

Komiteen peker på at skolen spiller en svært viktig rolle i barnas utvikling av digital kompetanse og må rustes for oppgaven.

Komiteen vil fremheve at regjeringen vil støtte opp om trygg bruk av KI i skolen gjennom ressurser, veiledning og råd samt et føre-var-prinsipp, særlig overfor de yngste elevene.

Komiteen mener det er avgjørende at kunnskap om personvern og det digitale livet økes i skolen.

Komiteen viser til at Utdanningsdirektoratet anbefaler bruk av filter som begrenser elevens tilgang til forhåndsbestemt innhold, og Kripos sin liste over nettsteder for sjekking og seksuelle tjenester for å sørge for trygge digitale læremidler.

Komiteen viser til at det har vært flere eksempler på at elever gjennom digitale læremidler både får tilgang på skadelig innhold og opplever kommersielt press.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at bruken av kunstig intelligens i norsk skole øker raskt. I undersøkelsen Spørsmål til Skole-Norge 2025, som går til et utvalg skoler og skoleeiere, svarer 65 pst. av skolelederne i barneskolen (1.–7. trinn) og 89 pst. av skolelederne på ungdomsskolen at elevene bruker KI. Disse medlemmer deler regjeringens bekymring for særlig de yngste barnas KI-bruk og er glade for at det nå vurderes tiltak for å skjerme barn og unge. Disse medlemmer viser samtidig til at Utdanningsdirektoratet har utviklet støtte og veiledning for bruk av kunstig intelligens i skolen, noe som er et viktig verktøy for skoler og skoleeiere.

Disse medlemmer er opptatt av at barn og unge skal være trygge på skolens digitale enheter. Samtidig finnes det eksempler der elever i barneskolen har fått tilgang til voldelig og skadelig innhold gjennom skoleenheter. Dette er uakseptabelt. Disse medlemmer er opptatt av at det må etableres gode tekniske løsninger for filtrering og begrensnings som hindrer tilgang til skadelig innhold og reklame.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser videre til at Utdanningsdirektoratet, på oppdrag fra regjeringen, i oktober 2024 sendte ut nye nasjonale anbefalinger om at elever i barneskolen kun skal ha tilgang til forhåndsgodkjent innhold, og at ungdomsskoler og videregående skoler skal bruke oppdaterte filtre for å hindre tilgang til skadelig innhold.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at kommuner og fylkeskommuner har plikt til å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø, også digitalt, og forventer at skoleeiere følger opp de faglige anbefalingene og setter tydelige rammer for bruk av digitale enheter.

Disse medlemmer viser også til at regjeringen i januar 2026 sendte brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner med beskjed om at digitale skoleenheter uten tilstrekkelig filtre ikke skal sendes med elevene hjem.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti viser til at Stortinget allerede i 2018, i behandlingen av Dokument 8:124 S (2017–2018), gjorde et enstemmig vedtak om å etablere nasjonale retningslinjer for filter i skolen, for å beskytte elever mot skadelig og ulovlig innhold på digitale enheter. Til tross for dette konstaterer disse medlemmer at situasjonen i praksis har stått tilnærmet uendret i åtte år, uten at det foreligger reelle, nasjonale krav som sikrer like rammer for barn og unge på tvers av kommunene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser videre til at Stortinget i Dokument 8:111 S (2023–2024) behandlet forslag knyttet til innholdsfilter i skolen. Dette medlem mener det er sterkt kritikkverdig at regjeringen ikke har levert fremdrift på et område Stortinget har behandlet gjentatte ganger, og hvor problembeskrivelsen er velkjent.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti viser til Barneombudets høringsinnspill:

«Vi mener det må etableres nasjonale løsninger som sikrer at alle elever får digitale læremidler som beskytter mot reklame, skadelig innhold, distraksjon og algoritmetilpasset innhold, samtidig som de ivaretar barns personvern. Det bør innføres minstekrav for konfigurasjon og filtrering på skolens digitale enheter og kravene bør forankres i en oppdatert veileder. Udir sin nåværende veileder for filter er etter vår mening svak og lite konkret og bør oppdateres til en 'sterk anbefaling', hvor juridiske og tekniske vurderinger er gjort og hensyntatt. Departementet bør vurdere å oppdatere opplæringsloven for å gi bedre beskyttelse mot reklame på digitale læringsverktøy og tilpasse den mot økt digitalisering i skolen.»

Disse medlemmer mener det bør innføres godkjenningsordning for læringsplattformer og filterløsninger som oppfyller kravene, og kommunene må få finansiering og klare innkjøpskrav, slik at de ikke velger svakere løsninger av budsjettgrunner. Disse medlemmer mener det bør innføres klare krav for filter på skolens digitale enheter. Utdanningsdirektoratets nåværende veileder for filter er etter disse medlemmers mening svak og lite konkret.

Disse medlemmer mener alle skoleenheter bør følge et «privacy by default»-prinsipp, med reklamefrihet, deaktivert sporing og minimal datainnsamling som standard. Disse medlemmer mener det også må stilles tydelige krav til åpenhet om elevdata: hvor data lagres, hvem som har tilgang, formål og slettefrister. Disse medlemmer mener dette kan standardiseres gjennom nasjonale maler for databehandlertaler.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre krav om det beste tilgjengelige filteret mot uønsket innhold på alle skolens skjermer, også når enheten anvendes utenfor skolen.»

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige instruksene til kommunene, som eiere av offentlige/kommunale nettverk, slik at de kan innføre filtre som hindrer barn og unge i å få tilgang til pornografi så lenge de er koblet til kommunalt internett.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at elever ikke skal risikere å se skadelig innhold på digitale enheter de har fått av skolen. Derfor har kunnskapsministeren sørget for at Utdanningsdirektoratet har kommet med klare anbefalinger om bruken av digitale enheter for hvert klassetrinn. Disse medlemmer viser til at anbefalingen er helt tydelig på at skoler bør ha filtre både på skolens nettverk og på enheten, for å beskytte mot skadelig innhold på skolen og hjemme. På barneskolen skal man bruke «tillatt-filter», mens på ungdomsskolen skal uønsket innhold blokkeres gjennom et «ikke tillatt-filter».

Disse medlemmer viser også til at Kristelig Folkeparti foreslo filter på kommunale nettverk som skal hindre tilgangen til pornografisk innhold i Dokument 8:111 (2023–2024). Disse medlemmer viser til Innst. 42 S (2024–2025) og at forslaget ikke fikk flertall i Stortinget.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til behandlingen av representantforslag om en tryggere digital skolehverdag, Dokument 8:82 S (2025–2026), hvor representantene Mirell Høyre-Berntsen og Sunniva Holmås Eidsvoll fra Sosialistisk Venstreparti fremmer forslag om å oppdatere Utdanningsdirektoratets retningslinjer med konkrete tiltak for å sikre reklamefrie og distraksjonsfrie skoleenheter samt personvernvennlige nettlesere og søkemotorer, og blokkere risikoinnhold samt sørge for at det ikke sendes skoleenheter hjem uten foreldrekontroll, og tydeliggjøre de juridiske forpliktelsene skolene har når det gjelder digitale verktøy og hvordan disse skal etterfølges. I tillegg fremmes det forslag om å utrede muligheten for å forplikte skolene til å ha innholdsfilter og blokkere nettsider med skadelig innhold samt fjerne reklame, og til at dersom digitale skoleenheter sendes med hjem, må foreldrene sikres myndighet over enhetene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at barn møter digitale hjelpemidler i skolen, og viser til at

innføring av skjerm og digitale verktøy i skolen skjøtfart under regjeringen Solberg. Disse medlemmer mener denne digitaliseringen i for liten grad var kunnskapsbasert, da skjerm ble tatt i bruk raskt og bredt uten tilstrekkelig vurdering av konsekvensene for barns læring, konsentrasjon og utvikling. Disse medlemmer støtter regjeringens økte satsning på trykte skolebøker, grunnleggende ferdigheter og lærernes profesjonsfaglige skjønn, og støtter de innstramningene som allerede er gjort for å redusere skjerm i skolen og sikre en mer balansert tilnærming til bruk av digitale verktøy i skolen. I denne sammenheng viser disse medlemmer til Skjermbrukutvalget som meldingen bygger på, og som gir et viktig kunnskapsgrunnlag for hvordan skjermbruk kan inngå som et supplement i undervisningen – ikke som et mål i seg selv. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener digital teknologi kan ha en plass i skolen, men at hensynet til barns læring, helse og utvikling alltid må veie tyngst. Disse medlemmer viser også til Meld. St. 34 (2023–2024) En mer praktisk skole. Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn, der regjeringen tydelig sender signaler om en bedre balanse mellom skjerm og bok i skolen, i tillegg til at skolen skal bli mer praktisk, aktiv og relevant. Disse medlemmer er opptatt av økt læring og konsentrasjon i skolen, og mener det er viktig at elevene tilegner seg grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, er bekymret for at norske elever i dag leser dårligere enn før, har lavere leseglede, og at det er store forskjeller i leseprestasjoner. Gode leseferdigheter er viktig for å kunne lære godt i alle fag, det bidrar til evne til kritisk og analytisk tekning. Flertallet viser til at Høyre, i en tid der lesingen går ned, prioriterer å fjerne momsfritaket på bøker. Dette innebærer at bøker vil bli dyrere.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil i motsatt retning, og støtter regjeringen i en økt lesesatsing, styrking av skolebibliotekene og økt tilskudd til trykte lærebøker. Dette, kombinert med en tydelig nasjonal anbefaling mot bruk av mobiltelefoner og smartklokker i klasserommet, er viktige tiltak for å sørge for mer leseglede. Tall fra Grunnskolen informasjonssystem (GSI) fra desember 2025 viser at 72 pst. av 1.-klassinger har egen digital enhet. Dette er en nedgang på ni prosentpoeng fra fjoråret. Disse medlemmer mener dette er en positiv utvikling som allerede viser at tiltakene har effekt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at

regjeringen allerede gjør en rekke grep for å sikre en mer bevisst og kunnskapsbasert bruk av digitale verktøy i skolen. Blant annet har Utdanningsdirektoratet, på oppdrag fra regjeringen, utarbeidet veiledning for hvordan skoleeiere kan beskytte elever mot skadelig innhold på nett. Dette omfatter også råd om bruk av kunstig intelligens i skolen, anbefalinger om regulering av mobiltelefoner og smartklokker samt en egen ressurside om digitalisering for ansatte i skolen. Disse medlemmer viser til at direktoratet også anbefaler at alle skoleeiere benytter Kripos' liste over nettsider som man vet brukes til å komme i kontakt med barn eller som er laget for voksne hvor formålet er sjekking, dating eller seksuelle tjenester, i deres filter på nettverk og enheter. 299 kommuner benytter denne listen og dette utgjør om lag 84 pst. av alle kommuner.

Disse medlemmer viser til at ulovlig deling av seksualiserte bilder og filmer på internett er en stor belastning for de som utsettes for det, og at regjeringen vil revidere eksisterende innhold på ung.no om internetrelaterte overgrep og vurdere om det er behov for nytt innhold. Disse medlemmer viser til at slettmeg.no, som gir råd om hvordan man kan få fjernet opplysninger, bilder og filmer fra internett, støtter regjeringen som vil styrke håndhevingen av reglene som beskytter mot deling av nakenbilder. Disse medlemmer mener det er viktig at regjeringen styrker håndhevingen av reglene som beskytter mot deling av nakenbilder og krenkende bilder uten samtykke, og at regjeringen varsler at den vil styrke bistanden til barn og unge som er utsatt for deling av bilder og filmer på internett uten samtykke.

Disse medlemmer viser til undersøkelsen Barn og medier 2024 som viser at norske barn får mobiltelefon tidligere enn før. 94 pst. av 9–11-åringene har egen mobil, mot 85 pst. for ti år siden. Samme undersøkelse viser også at 64 pst. av 9–18-åringene som bruker sosiale medier, opplever at det er for mye reklame. Av undersøkelsen fremgår det at nesten halvparten av tenåringene har fått reklame for produkter for å gå ned i vekt og/eller produkter som skal gi større muskler. Undersøkelsen viser også at jenter i større grad får reklame for vektnedgang enn det gutter gjør. Disse medlemmer mener dette er urovekkende og understreker viktigheten av å gjøre en rekke tiltak for å sikre en tryggere digital hverdag. Dette er særlig viktig da mye av informasjonen barn og unge eksponeres for, i stor grad styres gjennom algoritmer og kommersielle mekanismer.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti deler Likestillings- og diskrimineringsombudets kritikk av regjeringens holdning til de store teknologiselskapene. Ombudet beskriver situasjonen som at barna står som David overfor tekselskapenes Goliat. Dette medlem peker på at David i bibelhistorien

vant mot alle odds, men vil advare mot å tro at det samme skjer i møte med dagens globale teknologigiganter. Derfor mener dette medlem at regjeringen må innta en langt tydeligere posisjon og etablere klare rammer som faktisk beskytter barn og unge i det digitale landskapet. Dette medlem mener det bør innføres klare, lovfestede bestemmelser for rask nedtaking av skadelig innhold som barn eksponeres for (inkludert kroppspress, seksuell utnyttelse og rekruttering til kriminalitet). Kravene må ledsages av tidsfrister og sanksjoner ved manglende etterlevelse.

Dette medlem er sterkt bekymret for konsekvensene av pornografi, særlig blant de unge. Dette medlem viser til at det er godt dokumentert at store deler av pornografien som er tilgjengelig på nettet, viser grov og voldelig sex. Når barn helt ned i barneskolealder eksponeres for slikt innhold, bidrar det til å forme holdninger og forventninger til hva seksualitet er. Dette medlem er særlig bekymret for hvordan dette påvirker unge gutters syn på kvinner, og hvordan det kan fremme seksualisert vold og seksuell trakassering.

Spesialsykepleier Camilla Ryther Johannessen sa i et intervju med Klassekampen 8. mars 2024 at pornografien dagens unge møter, er grovere enn den unge så tidligere.

«Filmene var blitt mye mer voldelige. Det var mye kveling og 'deep throat', oralsex der du ser at jenta brekker seg. Og så var det veldig mye incestuøst: 'step mom', 'step sister'. Og mye rasisme. Mye av det som skjer med svarte og asiatiske kvinner, er spesielt grovt.»

Offentlige tjenester skal være tilgjengelige, oppdaterte og tilpasset barns behov

Komiteen viser til at ungdom er særlig sårbare for sosial påvirkning. Når dette skjer via sosiale medier, er det vanskelig for voksne å avdekke og forhindre. Komiteen peker også på at lovverket per i dag ikke regulerer sosiale medier tilstrekkelig når det gjelder skadelig innhold, da bildeprogramloven definerer skadelighet med utgangspunkt i tradisjonelle plattformer som tv og kino.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener det kommersielle presset må reduseres og at barn og unges eksponering for skadelig innhold skal begrenses. Derfor mener disse medlemmer at det å vurdere om skadelighetsbegrepet i bildeprogramloven i tilstrekkelig grad fanger opp dagens digitale medielandskap er viktig.

Disse medlemmer viser til at det er Medietilsynet som forvalter bildeprogramloven og som gjennom forvaltningspraksis og retningslinjer definerer hvordan

definisjonene av «skadelig» og «alvorlig skadelig» i loven nærmere er å forstå. Disse medlemmer forventer at Medietilsynet som oppfølging av denne stortingsmeldingen bes om å gjennomgå sine definisjoner, slik at disse er oppdatert og ikke begrensende. Målsetning må være et oppdatert regelverk som gir styrket vern av barn og unge i møte med nye digitale medier.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at barn og unge etterspør informasjon, råd og veiledning via digitale flater. Ung.no er statens viktigste kanal for informasjon og dialog for ungdom. Disse medlemmer viser til at ung.no i 2024 hadde over 21 millioner besøk og besvarte over 100 000 spørsmål. Disse medlemmer støtter regjeringen i arbeidet med å videreutvikle Ung.no.

Disse medlemmer viser til at dataspill er en viktig del av barn og unges digitale hverdag, og gir både muligheter for fellesskap, mestring og læring. Disse medlemmer er opptatt av trygge og inkluderende møteplasser for spillkultur og viser til at regjeringen vil bidra til et kvalitetsløft i fritidsklubbene ved å prioritere dataspill som aktivitet. Kommunal sektor oppfordres også til å legge til rette for trygge, inkluderende møteplasser for dataspillkultur. Slike er viktige for å møte barn og unge der de er, samtidig som man forebygger utenforskap og problematisk spillatferd.

Komiteen viser til at regjeringen har som mål at offentlige tjenester som møter barn, unge og foreldre har tilstrekkelig digital kompetanse og er tilpasset barns digitale hverdag. Dette gjelder blant annet politi, helsestasjon, skolehelsetjeneste, barnevern og familievern.

Komiteen peker på at barn og unge opplever at voksne i offentlige tjenester ofte ikke forstår deres digitale liv. Komiteen mener at for å bygge tillit og gi riktig hjelp må ansatte vite hvilke digitale plattformer barn bruker, og hvilke utfordringer de møter. Barn må være trygge på at de blir tatt på alvor når de ber om hjelp.

Komiteen viser til at regjeringen vil oppdatere og utvikle digitale hjelpetjenester som ung.no og DigiUng og at barn under 13 år ikke har et offentlig digitalt hjelpetilbud per i dag.

Komiteen merker seg at regjeringen vil styrke bistand ved nettrelaterte overgrep. Komiteen ser frem til fremleggelse av forslag om å styrke håndhevingen av regler mot deling av krenkende bilder og vurdering av økt strafferamme for seksuelle overgrep mot barn og utvidelse av grooming-bestemmelsen.

Komiteen er glad for at regjeringen ser det økende problemet som knytter seg til digitale seksuelle overgrep, spesielt mot barn og unge, og understreker at dette må tas tak i fra flere ulike departementer. Komiteen anerkjenner at barn har rett til å bli beskyttet mot alle

former for vold, også den digitale. Komiteen vil understreke at digitale seksuelle overgrep kan være minst like alvorlige som fysiske overgrep. Faren for deling av filmer og bilder gjør at ofrene blir fratatt kontrollen over materialet, som kan gjenbrukes hvor som helst, når som helst. Dette er en form for psykisk tortur som man må anerkjenne og ikke bagatellisere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til rapporten fra Stine Sofies Stiftelse og advokatfirmaet Wikborg Rein, kalt Barnas Havarikommisjon, fra 2025. Her er det foreslått en rekke konkrete forslag som flertallet mener regjeringen bør vurdere, som etablering av et samarbeidsforum med tekselskapene for vurdering av tiltak mot digitale seksuelle overgrep, en oppdatert grooming- og avvergeparagraf, økte strafferammer, bedre ivaretagelse av ofrene, i tillegg til ansvarliggjøring av finansinstitusjonene, med en tydeligere plikt etter hvitvaskingsreglene til å rapportere mistenkelige transaksjoner knyttet til kjøp av seksuelle overgrep. Flertallet mener det er spesielt viktig å få oppdatert lovverket, slik at det samsvarer med den digitale virkeligheten, og bringes mer på linje med Norges naboland.

Flertallet mener videre at arbeidet med innlemming av relevante EU-direktiver og forordninger må prioriteres, og ber regjeringen holde komiteen oppdatert om framdriften.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener på bakgrunn av dette at det må gjøres mer for å forhindre spredningen av skadelig og ulovlig innhold.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå skadelighetsbegrepet i bildeprogramloven og tilpasse det dagens virkelighet, hvor det konkretiseres hva som defineres som skadelig innhold og skadelige funksjoner i apper og digitale medier, herunder datainnsamling, algoritmer, evighetsscrolling og autoplay.»

«Stortinget ber regjeringen pålegge teknologiplattformene å ta større ansvar for å fjerne skadelig innhold for alle brukere på sosiale medier.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å implementere forordning om digitale markeder (DMA) og forordning om digitale tjenester (DSA) i norsk rett, og utrede mulighetene for å styrke nasjonalt regelverk.»

Komiteen deler bekymringen for spredning av ulovlig og manipulert innhold, herunder seksualiserte «deepfake»-bilder, og understreker behovet for et sterkt og effektivt vern av den enkeltes rettigheter i møte med

slik teknologi. Komiteen mener det er avgjørende at regelverket holder tritt med den teknologiske utviklingen, og at personer som utsettes for manipulert eller ulovlig innhold, skal ha et reelt og effektivt rettsvern.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til at det allerede pågår regelverksutvikling gjennom blant annet gjennomføringen av forordningen om digitale tjenester (DSA) og KI-forordningen, noe som vil bidra til å styrke reguleringen av ulovlig innhold og ansvarliggjøre aktører som tilbyr digitale tjenester. Disse medlemmer mener at eventuelle nye lovtiltak må utformes innenfor Norges rettslige handlingsrom og i tråd med våre EØS-rettslige forpliktelser. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at regjeringen bør utrede og fremme nødvendige lovendringer for å sikre et effektivt vern mot ulovlig og manipulert innhold, innenfor de rammene som følger av gjeldende rett og internasjonale forpliktelser.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som forbyr å generere og spre ulovlig innhold, deriblant seksualiserte «deepfake»-bilder av personer, og dessuten gjennomgå regelverket og fremme forslag for å sikre en effektiv håndheving av personers vern mot manipulert innhold av egen person, herunder botelegging av teknologiskaper som sprer slikt innhold.»

Digitale tjenester, plattformer og markedsføring skal være tilstrekkelig regulert og ivareta barns rettigheter

Komiteen mener med bakgrunn i meldingen at barn og ungdom i for stor grad risikerer å bli eksponert for voldelig og pornografisk innhold på internett.

Komiteen viser til at internett gir rom til å utsette andre for og selv bli utsatt for mobbing, hets og trakassering. Feilinformasjon og desinformasjon florerer, og PST påpeker i Nasjonal trusselvurdering 2025 at stadig flere barn og unge i Norge radikaliseres.

Komiteen peker på at plattformene i økende grad prioriterer engasjerende innhold for å maksimere tiden man bruker på plattformene. Komiteen mener at Skjermbruksutvalgets anbefaling om en føre-var-tilnærming og regulering av avhengighetsskapende design må følges opp.

Komiteen anerkjenner målet om å sikre at barn ikke utnyttes kommersielt eller eksponeres for skadelig innhold gjennom digitale tjenester og at det er nødvendig å skjerpe regulering og håndheving for å nå målet. Komiteen viser til at Ungdomsnettverket ønsker et

sterkere vern mot kommersielt press og utnyttelse av persondata.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Datatilsynet har ca. 70 ansatte som skal sikre at lovverket overholdes i dagens gjennomdigitaliserte samfunn. Derfor er det høyst nødvendig, som også mange av høringsinstansene har påpekt overfor komiteen, at Datatilsynet styrker sin kompetanse og får økte ressurser for å sikre mer effektiv håndheving av regelverk som skal beskytte barn og befolkningen generelt. Uten dette risikerer en aldersgrense å gi falsk trygghet i møte med globale teknologiskaper, der ansvaret i praksis skyves over på foreldre og barn.

På bakgrunn av dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme med en opptrappingsplan for å styrke Datatilsynet for å følge opp ambisjonene i Meld. St. 32 (2024–2025), med første satsning i statsbudsjettet for 2027.»

Komiteen viser til at meldingen trekker frem Personvernkommisjonens utredning som fant at det sterke økonomiske incentivet kommersielle aktører har til å samle inn persondata, går på bekostning av personvern, og at barns personopplysninger ofte samles inn i like stor grad som voksnes. Komiteen peker på at kommisjonen fremhever at barn har dårligere forutsetninger enn voksne for å ta vare på eget personvern.

Komiteen viser til at de fylkeskommunale ungdomsrådene ønsker klare retningslinjer for hvordan innsamling og bruk av deres personopplysninger gjøres og etterlyser mer kunnskap om dette.

Komiteen vil løfte frem myndighetenes ansvar for å regulere kommersielle aktører slik at barn skjermes fra kommersielt press og utnyttelse av deres persondata på nett.

Komiteen viser til at meldingen beskriver hvordan kommersiell påvirkning på barn blir stadig mer personlig og kompleks. Barn utsettes for et kommersielt press der de blir eksponert for både åpenlys og skjult reklame og markedsføring som påvirker helsen negativt.

Komiteen vil også peke på at ny teknologi utfordrer barns forbrukervern ytterligere og kan ha store konsekvenser som utvikling av spillavhengighet senere i livet.

Komiteen mener myndighetene må ta et større ansvar for å unngå at barn møter avhengighetsskapende mekanismer på ulike sosiale plattformer samt manipulerende design og kjøp i spill.

Komiteen viser til at Forbrukerrådet trekker frem at bruk av KI gir risiko for manipulering, innhenting av data om barn, usunn tilknytning og at dette igjen kan utnyttes til kommersielle formål.

Komiteen viser til at den digitale utviklingen gir kriminelle nye arenaer og verktøy. Barn og unge utsettes for alvorlige former for vold og kriminalitet, inkludert seksuelle overgrep, utpressing, deling av ulovlig innhold, rekruttering til kriminalitet og omsetting av rusmidler.

Komiteen merker seg også at omfanget av digitale seksuallovbrudd øker kraftig, og at nesten én av tre jenter og én av ti gutter har mottatt uønskede forespørsler om seksuelle handlinger på nett. 22 pst. av 13–18-åringer har fått uønskede seksuelle kommentarer. Komiteen understreker behovet for å styrke innsatsen mot digitale seksuelle krenkelser og overgrep. Det må utvikles bedre forebyggende tiltak, økt kompetanse hos politi og hjelpeapparat, og sikres at barn og unge har lav terskel for å melde fra. Komiteen mener at KI-baserte trusler, som deepfake og manipulerte bilder, krever særskilt oppmerksomhet.

Komiteen er bekymret for økningen i seksuell utpressing med økonomisk motiv og utnyttelse av barn i menneskehandel via digitale plattformer. Komiteen ber regjeringen styrke internasjonalt samarbeid og utvikle systemer for rask identifisering og blokkering av ulovlig innhold.

Komiteen mener det er nødvendig med strengere tiltak mot deling av seksualisert materiale, voldsvideoer og salg av rusmidler på nett. Komiteen støtter forslag om forbud mot salg av lystgass til personer under 18 år og ber om økt innsats mot rekruttering av barn til kriminalitet via digitale plattformer.

Komiteen understreker at digital kriminalitet er grenseoverskridende og krever en helhetlig strategi. KI og kryptering gjør identifisering av gjerningspersoner krevende, og komiteen ber regjeringen prioritere ressurser til kompetanse i politiet, teknologi og samarbeid med internasjonale aktører.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til Stortingets behandling av lov om pengespill, Prop. 220 L (2020–2021), jf. Innst. 163 L (2021–2022). Under denne behandlingen slo Stortinget fast at hovedmålet med loven er å sikre at pengespill, lotterier og totalisatorspill avholdes i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser for spillerne. Disse medlemmer viser også til at enerettsmodellen med Norsk Tipping og Rikstoto er foretrukket som modell for å ivareta hovedmålet i norsk pengespillpolitikk, og vil understreke betydningen av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringen har gjort en rekke grep knyttet til ulovlige pengespillselskaper og har iverksatt bidrag til å redusere antall mennesker som får spilleproblemer. Dette er eksempelvis innføring av reklamefor-

bud og hindringer knyttet til ulovlige selskaper. I tillegg er det fra 2025 innført DNS-blokkering av nettsteder for uregulerte pengespill. Disse medlemmer viser til at den siste befolkningsundersøkelsen fra Universitetet i Bergen (2022/2023), gjennomført av Lotteritilsynet, viser at antall spilleavhengige er halvert siden 2019.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at en rekke dataspill inneholder avhengighetsskapende mekanismer og manipulerende design. Flertallet er bekymret for utfordringer knyttet til såkalte lootbokser i dataspill, der spillere betaler for en tilfeldig belønning. Flertallet mener at slike mekanismer kan ha klare likhetstrekk med pengespill, og at barn og unge må beskyttes mot økonomisk press og risiko for utvikling av problematisk spilleatferd. Flertallet mener at barn trenger sterkere vern mot økonomiske interesser i dataspill og viser til at internasjonale spillselskaper tjener milliarder på lootbokser og andre pengespillelementer i spill uten at dette er regulert på det norske markedet. Slik blir en av de mest populære fritidsaktivitetene for barn og unge en gullgrube for spillindustrien. Flertallet etterlyser derfor forrang i arbeidet med å få på plass et forbud mot lootbokser og andre pengespilllignende elementer i dataspill.

Flertallet viser til at en samlet komité, med unnatak av Fremskrittspartiet, i mars 2025 vedtok følgende anmodningsvedtak (vedtak 523 (2024–2025)):

«Stortinget ber regjeringen innføre et regelverk for, og eventuelt vurdere et forbud mot, lotterimekanismer (lootbokser) i dataspill i Norge, samt vurdere å innføre regulering av, eventuelt forbud mot, bruk av virtuell valuta og skins gambling i dataspill.»

Flertallet viser til svar på skriftlig spørsmål om lootbokser og svar fra kultur- og likestillingsministeren 26. januar 2026. Her skriver statsråden at regjeringen er i gang med å følge opp vedtaket gjennom å igangsette en utredning av regulering av pengespill-lignende elementer, inkludert lootbokser. Hun skriver videre at mandatets formulering sikrer at Lotteritilsynet gjør nødvendige faglige vurderinger i tråd med utredningsinstruksen og vil inngå i beslutningsgrunnlaget for regjeringens videre oppfølging.

Flertallet merker seg at mandatet som er gitt til Lotteritilsynet, er svakere enn Stortingets vedtak, der det fremgår at statsråden har bedt tilsynet «utrede behovet» for en regulering innen 1. oktober 2026. Flertallet mener dette ikke er en god nok oppfølging av anmodningsvedtaket. Flertallet mener det bør vurderes strengere regulering av lootbokser, herunder et forbud mot salg og tilgjengeliggjøring av lootbokser i dataspill. Flertallet understreker samtidig at et forbud må utredes nærmere, blant annet med hensyn til

håndheving og internasjonale spillplattformer. Det bør også vurderes om alternative regulerings tiltak, som krav om åpenhet om sannsynligheten for gevinster og forbud mot kjøp med ekte penger, kan være aktuelle virkemidler.

Med bakgrunn i dette fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere et forbud mot pengespilllignende elementer i dataspill, inkludert lootbokser, og komme tilbake til Stortinget senest i løpet av 2027.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti visersærlig til utfordringer knyttet til såkalte lootbokser i dataspill, der spillere betaler for en tilfeldig belønning. Disse medlemmer mener at slike mekanismer kan ha klare likhetstrekk med pengespill, og at barn og unge må beskyttes mot økonomisk press og risiko for utvikling av problematisk spilleatferd.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er beklagelig at regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak fra mars 2025 ved behandlingen av Innst. 152 S (2024–2025) om at regjeringen skal innføre et regelverk for, og eventuelt vurdere et forbud mot, lotterimekanismer (lootbokser) i dataspill i Norge. Dette medlem har merket seg at mandatet som er gitt til Lotteritilsynet, er svakere enn Stortingets vedtak. Mandatet handler ikke om å innføre et regelverk og vurdere et forbud, men kun om å vurdere behovet for et regelverk for pengespilllignende elementer i eller i tilknytning til dataspill, herunder om regulering er hensiktsmessig og forholdsmessig.

Dette medlem mener det bør vurderes strengere regulering av lootbokser, herunder et forbud mot salg og tilgjengeliggjøring av lootbokser i dataspill. En slik regulering kan forankres i eksisterende lovverk om markedsføring mot barn, pengespillregelverk og forbrukerbeskyttelse samt gjennom krav til aldersverifisering og tydelig merking.

Dette medlem understreker at et eventuelt forbud må utredes nærmere, blant annet med hensyn til håndheving og internasjonale spillplattformer. Det bør også vurderes om alternative regulerings tiltak, som krav om åpenhet om sannsynligheten for gevinster og forbud mot kjøp med ekte penger, kan være aktuelle virkemidler.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener at barn trenger sterkere vern mot økonomiske interesser i dataspill. Internasjonale spill selskaper tjener milliarder på lootbokser og andre pengespillelementer i spill uten at dette er regulert på det norske markedet.

Slik blir en av de mest populære fritidsaktivitetene for barn og unge en gullgruve for spillindustrien. Disse medlemmer etterlyser derfor fortgang i arbeidet med et forbud mot lootbokser og andre pengespilllignende elementer i dataspill.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti er kritisk til at stortingsvedtak 523 (2024–2025) om at regjeringen skal innføre et regelverk for, og eventuelt vurdere et forbud mot, lotterimekanismer (lootbokser) i dataspill i Norge, ikke er fulgt opp i meldingen.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti viser til høringsinnspill fra Spillavhengighet Norge.

«Spillavhengighet Norge ser en markant økning i unge menn som søker hjelp. Mange er i alderen 18–25 år med kredittgjeld og spilleatferds-utfordringer. Disse og deres pårørende melder til oss at de ble utsatt for pengespillmekanismer allerede ved 10–12 års alder.

Den ferske undersøkelsen fra SpillForsk (2025), gir et tydelig bilde av omfanget: Blant 9 000 ungdommer (12–17 år) har 27,7 % kjøpt lootbokser, 29,4 % kjøpt skins, og 15,5 % deltatt i skin-betting. Videre viser studien at 7,1 % har spilleproblemer, og 15 % viser tegn til problematisk spilling. Dette understreker behovet for en helhetlig strategi som kombinerer forebygging, regulering, behandling og kompetanseheving.»

Dette medlem er også gjort oppmerksom på mandatet Lotteritilsynet har fått fra KUD, som skal være en oppfølging av Stortingets vedtak 523 (2024–2025) jf. Innst. 152 S (2024–2025). Der fremgår det at statsråden har bedt tilsynet «utrede behovet» for en regulering innen 1. oktober 2026. Det er med andre ord ikke en oppfølging av dette stortingsvedtaket.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem et lovforslag om forbud mot lootbokser innen utgangen av 2026.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet vil innføre strengere regelverk for sosiale medier blant barn og unge, inkludert å innføre 15-års aldersgrense på sosiale medier. Disse medlemmer mener dette er et sentralt virkemiddel for å sikre barn og unge en tryggere digital oppvekst.

Disse medlemmer viser til at det konkret i meldingen foreslås som et første skritt å øke aldersgrensen i personopplysningsloven fra 13 år til 15 år for barns samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av

informasjonssamfunnstjenester. Disse medlemmer støtter dette.

Disse medlemmer støtter at regjeringen parallelt jobber videre med en some-lov og verifiserbar aldersgrense. I dette arbeidet er disse medlemmer opptatt av at barn og unges rett til privatliv og personvern i det digitale miljøet ivaretas og at det i valg av løsning for aldersverifisering må sikres at løsningen ikke kan omgås, slik at det skapes en falsk trygghet. Løsningen må også gjelde for alle, slik at ikke enkelte grupper eller personer ekskluderes fra sosiale plattformer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener arbeidet med aldersgrenser, aldersverifisering og plattformansvar samlet sett er avgjørende for å gi barn og unge et trygge digitalt oppvekstmiljø. Disse medlemmer fremhever samtidig at mye av løsningene løses gjennom internasjonalt arbeid og å stille krav til de store tekplattformene. Regjeringen har varslet at de snart vil fremme forslag om å implementere EUs nye forordning om digitale tjenester (DSA), som blant annet omhandler hvordan man kan stille krav til plattformene om å ta mer ansvar for å sikre beskyttelse av barn og unge, samtidig som man ivaretar deres ytringsfrihet og tilgang til informasjon på digitale plattformer. Disse medlemmer ser frem til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til erfaringer fra Australia når det gjelder innføring av aldersgrense. Der er det nylig innført en lovfestet aldersgrense på 16 år for bruk av sosiale medier. Ifølge australske myndigheter er om lag 4,7 millioner barnekonti stengt i løpet av kort tid etter at regelverket trådte i kraft. Dette indikerer at tiltaket har hatt en umiddelbar effekt i form av færre konti på plattformene.

Samtidig viser erfaringene allerede etter en måned at enkelte barn og unge finner alternative måter å omgå alderskontrollen på, og dermed fortsatt kan være aktive på sosiale medier i strid med loven. Tiltaket innebærer dermed at en del barn blir definert som lovbrøttere, uten at det nødvendigvis finnes effektive eller realistiske kontrollmekanismer for å håndheve regelverket fullt ut.

Det understrekes at det er for tidlig å trekke bastante konklusjoner om langsiktige helsevirkninger, men at dette like fullt illustrerer problemene ved et slikt virkemiddel.

Erfaringene fra Australia viser tydelige utfordringer knyttet til omgåelse, dannelsen av falsk trygghet, håndheving og manglende kunnskapsgrunnlag om faktiske helseeffekter.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i meldingen varsler at

den vil innføre en aldersgrense for barns bruk av sosiale medier, med 15 år som utgangspunkt. Dette medlem vil i den sammenheng å uttrykke støtte til en slik lov, og mener det er nødvendig for å trygge barns digitale oppvekst. Dette medlem vil samtidig understreke at innføring av en slik aldersgrense må være under noen viktige forutsetninger. For det første må det komme på plass en reell, foreldreuavhengig aldersverifisering som samtidig sikrer både barn og voksnes personvern. Flere av høringsinstansene informerte komiteen om at denne teknologien fortsatt ikke er på plass, men at dette ikke er avansert å få til, og viste blant annet til utviklingen av en EU-app som er vært testet i enkelte EU-land. For det andre mener dette medlem at reguleringen også må rette seg mot plattformenes ansvar, og ikke bare mot barns tilgang. Dette medlem mener regjeringen må komme med en plan for større regulering av plattformernes forretningsmodeller, algoritmer og funksjonalitet, og det må sikres mer åpenhet, reklameforbud, og andre tiltak mot såkalt ondsinnet design. For det tredje må det sikres at en hard aldersgrense på 15 år i sosiale medier ikke går på bekostning av barns rett til organisasjons- og ytringsfrihet. Og til sist må regjeringen sikre at tilsynsmyndigheter effektivt kan håndheve det nye regelverket.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen i juli 2025 sendte på høring et lovforslag om å innføre en absolutt aldersgrense på 15 år for bruk av sosiale medier samt å heve personvernalderen fra 13 til 15 år for informasjonssamfunnstjenester. Regjeringen peker på at norske barn og unge ligger i verdenstoppen i skjermbruk, og at sosiale medier kan ha betydelige konsekvenser for barns utvikling, helse, integritet og sikkerhet. Formålet er å beskytte barn mot skadelig innhold, overgrep, kommersiell utnyttning og misbruk av personopplysninger.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen vurderer en aldersgrense som lite effektiv uten krav om at plattformselskapene etablerer sikre systemer for aldersverifisering. Regjeringen understreker at slike løsninger må være trygge, personvernvennlige og teknologisk hardføre, og at Norge følger utviklingen i andre land tett.

Disse medlemmer viser til at høringsrunden har vært omfattende, og at en rekke fagmiljøer og organisasjoner har gitt innspill om både gjennomførbarhet, juridiske rammer og mulige konsekvenser av en lovpålagt aldersgrense. Flere peker på behovet for grundige vurderinger av både menneskerettslige og tekniske forhold før et endelig forslag fremmes.

Disse medlemmer mener at regjeringens arbeid er et viktig steg mot tryggere rammer for barn og

unge på digitale plattformer. Etter disse medlemmers syn er dette et område i rask utvikling som krever kontinuerlig oppfølging, bred faglig dialog og helhetlige vurderinger av både risiko, teknologi og barns rettigheter.

Disse medlemmer viser til at det i den offentlige debatten har vært reist bekymring for at enkelte former for aldersverifisering kan medføre utilsiktet deling av personopplysninger. Disse medlemmer understreker at løsninger som baserer seg på sentral lagring av data om hvilke digitale tjenester enkeltpersoner benytter, kan innebære betydelige personvernutfordringer. Etter disse medlemmers syn er det avgjørende at aldersverifisering skjer på en måte som ikke gir tjenestetilbydere unødig informasjon om brukeren, og at det benyttes teknologier hvor det kun verifiseres om brukeren er over eller under en gitt alder, uten at øvrige personopplysninger deles. Videre peker disse medlemmer på at det er viktig at aktøren som utfører aldersverifiseringen, ikke har mulighet til å samle personopplysning om hvem som benytter forskjellige tjenester

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at fagmiljøer som Tekna og Forbrukerrådet har pekt på at det allerede finnes teknologiske løsninger der aldersgrenser kan settes direkte på barnets enhet. Disse medlemmer mener det bør vurderes å gjøre slike innstillinger til standard, slik at apper og tjenester som ikke er egnet for barn under en gitt alder, automatisk blokkeres. Dette vil etter disse medlemmers syn gjøre det enklere for foreldre å gi barna trygge digitale rammer, særlig for foreldre med lav digital kompetanse eller begrenset tid.

Disse medlemmer peker på at internasjonale erfaringer varierer. I Australia har innføring av kontrollerte aldersgrenser vært omstridt, mens Storbritannia arbeider med alternative modeller. Disse medlemmer mener regjeringen bør være åpen for ulike løsninger og komme tilbake til Stortinget med vurderinger av hvilke modeller som best ivaretar både barns trygghet og personvernet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med innføring av aldersgrense på sosiale medier sørge for at aldersverifisering skjer på en måte som ikke gir tjenestetilbydere unødig informasjon om brukeren, og at det benyttes teknologier hvor det kun verifiseres om brukeren er over eller under en gitt alder, uten at øvrige personopplysninger deles.»

«Stortinget ber regjeringen senest innen utgangen av 2026 komme tilbake med vurderinger av hvilke modeller for aldersgrense på sosiale medier som best ivaretar både barns trygghet og personvernet.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslag om innføring av aldersgrense på sosiale medier vurdere å standardisere aldersbegrensende innstillinger på barns enheter.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti i Dokument 8:121 S (2024–2025) fremmet forslag om en reell, verifiserbar aldersgrense på sosiale medier og tiltak for å beskytte barn mot skadelig digital påvirkning. Dette medlem uttrykker sterk bekymring for at regjeringen fortsatt ikke har levert et reelt alternativ til verifiserbar aldersgrense i denne saken. Dette medlem mener regjeringen bruker uakseptabelt lang tid i en sak som angår barns helse, utvikling og trygghet. Regjeringen har stadfestet mål om trygg digital oppvekst, men uten å følge opp med konkrete og forpliktende krav til plattformene. Særlig gjelder dette manglende innføring av verifiserbar aldersgrense, noe som er helt avgjørende for at reguleringen skal fungere i praksis.

Dette medlem merker seg at regjeringen i meldingen uttaler at «det finnes ingen god måte for sikker aldersverifisering i dag» og at dagens løsninger i stor grad baserer seg på selvrapportert alder. Regjeringen viser videre til EUs pågående arbeid, men uten selv å ta initiativ til nasjonale løsninger eller sette klare krav til plattformene. Slik dette medlem ser det, blir dette en altfor passiv tilnærming. Dette medlem er bekymret for at et eventuelt lovforslag fra regjeringen om en aldersgrense for sosiale medier, uten at det blir en reell verifiserbar aldersgrense, ikke vil ha den ønskede effekten.

Dette medlem vil også understreke at når alle brukere må identifisere seg med korrekt alder, vil man kunne redusere problemet med at voksne overgripe lyver på alderen sin og kommer i kontakt med barn på sosiale medier som er i den tro at den voksne er et jevnaldrende barn. Dessuten vil barn med slike regler i større grad skjermes fra å dele privat informasjon på nettet som de senere kan komme til å angre på.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Kristelig Folkepartis forslag i Dokument 8:121 S (2024–2025) innebar en verifiserbar løsning med krav om registrering og innlogging med BankID eller tilsvarende løsning. Disse medlemmer viser til behandlingen av Innst. 336 S (2024–2025) der forslaget ble nedstemt. I Innst. 191 S (2023–2024) viste en samlet komité til svarbrev fra statsråden og skriver at:

«... [statsråden] fremhever at forslaget om en verifiserbar aldersgrense på sosiale medier gjennom innlog-

ging med BankID kan gjøre det vanskeligere å være anonym på nett, og dermed få negative konsekvenser for barn og unge. Komiteen støtter på mange måter intensjonen i forslaget, men mener forslaget ikke vil være riktig, da en slik løsning vil utfordre barns mulighet til å være anonyme på nett. Komiteen mener også det vil være enkelt å omgå et slikt regelverk gjennom å bruke andres BankID, eller ved å flytte seg over til plattformer som ikke bruker slik innlogging. Komiteen frykter forslaget dermed vil kunne skape en falsk trygghet og bli en hvilepute. Komiteen mener i stedet at løsningen ligger i regulering av de store tech-plattformene, gjennom å stille krav til disse.»

Disse medlemmer vil også fremheve viktigheten av at regjeringen nå varsler at de vil vurdere merkeplikten for retusjerte bilder i markedsføringsloven, sett i lys av bruken av KI-genererte bilder.

Disse medlemmer viser til at meldingen understreker betydningen av effektivt tilsyn i det digitale markedet. Disse medlemmer er opptatt av at brudd på regelverket må få konsekvenser, særlig i saker som gjelder ulovlig markedsføring rettet mot barn og unge. Dette fordi unge er særlig sårbare for kommersiell påvirkning, har mindre erfaring og lavere kritisk forståelse enn voksne. Et sterkt og oppdatert forbrukervern er derfor viktig.

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil stille tydeligere krav til teknologiselskaper som tilbyr digitale tjenester, slik at disse i større grad bidrar til å beskytte barn og legge til rette for tryggere bruk av tjenestene. Ettersom plattformene opererer på tvers av landegrensene, forutsetter arbeidet et tett internasjonalt samarbeid. Disse medlemmer er glade for at regjeringen prioriterer dette høyt. Blant annet vises det til EUs pågående arbeid med å utvikle regelverket videre for å styrke vernet av barn, herunder arbeidet med Digital Fairness Act. Gjennom gjennomføring av forordningen om digitale tjenester (Digital Services Act – DSA) i norsk rett vil det være et forbud mot adferdsbasert markedsføring basert på profilering av mindreårige og et forbud mot å vise adferdsbasert reklame basert på noens sensitive personopplysninger, for eksempel opplysninger om legning, etnisitet og religion. Disse medlemmer støtter også at regjeringen vil arbeide for at KI-forordningen skal gjelde i Norge fra samme tidspunkt som i EU.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne er høyst bekymret for måten digitale plattformer er utviklet på for å fange og beholde brukernes oppmerksomhet, både når det gjelder barn og voksne. Disse plattformene er utviklet på en slik måte at brukerne legger igjen enorme mengder med informasjon om seg selv, for så å bli utnyttet kommersielt. Digitaliseringen i skolen har også tilrettelagt for en økning i kommersielle aktørers tilstedeværelse i barns skolehverdag. Dette ut-

fordrer barnas personvernrettigheter. Bedriftsmodellene til de digitale verktøyene som brukes i skolen i dag, er grunnlagt på overvåkningsbasert reklame og algoritmer som kan ha negative effekter på barn og unges mentale helse. Disse medlemmer viser til innspill fra Climbr AS som har gjort undersøkelser på elevers skoleenheter, hvor det fremkommer at:

«20–25 % av nett-trafikken på elevenes enheter er reklame og sporing. Dette bryter med Opplæringsloven § 27-1, som pålegger skoleeier å hindre at elever utsettes for reklame som skaper kommersielt press.»

Som regjeringen også påpeker i stortingsmeldingen, så viser undersøkelser gjennomført av SIFO at:

«[...] den digitale markedsføringen barn møter i sosiale medier, i betydelig grad er skreddersydd etter deres personlige data som kjønn, lokasjon, alder, etnisitet og digitale aktiviteter.»

Disse medlemmer viser videre til høringsinnspill fra Forbrukerrådet som påpeker at:

«Manipulerende design, avhengighetsskapende mekanismer, målrettet markedsføring og tilpasset innhold bidrar til å holde barn (og voksne) limt til skjermen. Dette er kjernen i forretningsmodellen på internett, og som er spesielt skadelig for barn og unge.»

Videre påpeker Forbrukerrådet at:

«[...] selve forretningsmodellen, hvor barn og unges psykiske helse trues av manipulerende markedsføring og algorit mestyrt eksponering for skadelig innhold, hvor likestilling og mangfold svekkes gjennom forsterkning av kjønnsstereotyper og fasilitering av digital vold. Samtidig utfordres demokratiet av hatprat, polarisering og desinformasjon, og samfunnsikkerheten settes i fare gjennom uhemmet datadeling og målrettet manipulerende.»

Disse medlemmer mener derfor at det er nødvendig å forby overvåkningsbasert markedsføring og atferdsrettet reklame på digitale plattformer. Nødvendigheten av et slikt forbud ble også påpekt i et åpent brev til digitaliseringsministeren datert 19. juni 2025 fra Likestillings- og diskrimineringsombudet, Amnesty International Norge, Forbrukerrådet, PRESS – Redd Barna Ungdom, Redd Barna og Unicef, med tilslutning fra en rekke flere organisasjoner og enkeltpersoner.

På bakgrunn av dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om forbud mot overvåkningsbasert markedsføring og atferdsrettet reklame på digitale plattformer».

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at regjeringen tar på høyeste alvor utfordringer knyttet til kjøp og salg av

personopplysninger som grunnlag for adferdsbasert markedsføring. Disse medlemmer viser til svar på skriftlig spørsmål, der Digitaliserings- og forvaltningsministeren svarer 30. juni 2025 at:

«Det er bred enighet om at omfattende innsamling og bruk av personopplysninger til kommersielle formål kan utfordre både personvernet og tilliten til digitale tjenester. Dette gjelder særlig når det er snakk om sensitive opplysninger, slik som helsedata, og når barn og unge er målgruppen. Vi kan ikke akseptere at befolkningens sårbarhet utnyttes kommersielt, eller at hatprat, desinformasjon og polarisering muliggjøres av tekstskapene.

Jeg sender om kort tid på høring et lovforslag om gjennomføringen av forordningen om digitale tjenester (Digital Services Act – DSA) i norsk rett. Lovforslaget vil inneholde et generelt forbud mot adferdsbasert markedsføring rettet mot barn. Gjennomføring av DSA i norsk rett vil også bety at vi innfører et forbud mot atferdsbasert markedsføring basert på sensitive personopplysninger. Dette er viktige steg i riktig retning. Samtidig må vi erkjenne at det er svært vanskelig å forstå omfanget av innsamling av personopplysninger på nett og hvordan opplysningene kan brukes til å målrette budskap på måter som kan ha negative konsekvenser både for enkeltpersoner og for samfunnet. Derfor kan det være behov for å vurdere om vi trenger flere tiltak for å sikre et tilstrekkelig vern – også for voksne.»

Disse medlemmer understreker at Arbeiderpartiet vil fortsette å arbeide systematisk og kunnskapsbasert med denne problemstillingen, i tett dialog med relevante aktører og fagmiljøer.

Politikk og tiltak skal være helhetlige og kunnskapsbaserte

Komiteen understreker behovet for en helhetlig tilnærming til digital oppvekst, der tiltak på tvers av sektorer ses i sammenheng.

Komiteen mener at en nasjonal strategi for trygg digital oppvekst er avgjørende for å sikre koordinering mellom stat, kommune, frivillighet og næringsliv.

Komiteen mener barns meninger må være en sentral del av utformingen av politikk og tiltak. Barn og unge har unik og høyst relevant innsikt i digitale utfordringer. Komiteen ber regjeringen sikre systematisk involvering av barn i prosesser som angår deres digitale liv.

Komiteen understreker at politikken må bygge på forskning og oppdatert kunnskap om skjermbruk, psykisk helse, kunstig intelligens og barns digitale liv. Komiteen ber regjeringen styrke forskningsinnsatsen og etablere mekanismer for kontinuerlig evaluering av tiltak.

Komiteen mener Norge må delta aktivt i nordisk og europeisk samarbeid om digital trygghet. Samtidig må økt kompetanse prioriteres for foreldre, profesjoner

og frivillige som jobber med barn, slik at de kan møte utfordringer i den digitale hverdagen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til omtale i meldingen om hvordan regjeringen vil styrke barn og unges medvirkning i utvikling av politikk og tiltak, også i det digitale miljøet. Disse medlemmer støtter at systematisk medvirkning kan bidra til bedre kvalitet i offentlige tjenester og politikkutvikling.

Disse medlemmer viser også til at koordinering og samhandling om politikk for barns digitale oppvekst er styrket de siste årene. Blant annet samarbeider nå flere tilsyn og direktorater om håndheving, veiledning og erfaringsutveksling. Disse medlemmer støtter også at regjeringen vil styrke samarbeidet mellom offentlig sektor og frivillig sektor om barns digitale oppvekst.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av at regjeringen vil styrke koordineringen av departementenes forskningsinnsats om barns digitale oppvekst og at det i meldingen omtales at forskning viser at sårbare barn og unge er mer utsatt også i det digitale miljøet. Disse medlemmer anser det som viktig at regjeringen i 2025 igangsatte et ti-årig målrettet samfunnsoppdrag, der det overordnede målet er at utenfor-skap blant barn og unge reduseres betydelig innen 2035.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti savner en konkretisering av hva som defineres som skadelig innhold og skadelige funksjoner i apper og digitale medier, som datainnsamling, algoritmer, evighetsscrolling og autoplay. Dette medlem mener en felles begrepsforståelse vil gjøre reguleringen mer treffsikker og gi barn bedre beskyttelse.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem et lovforslag om forbud mot lootbokser innen utgangen av 2026.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjennomgå skadelighetsbegrepet i bildeprogramloven og tilpasse det dagens virkelighet, hvor det konkretiseres hva som defineres som skadelig innhold og skadelige funksjoner i apper og digitale medier, herunder datainnsamling, algoritmer, evighetsscrolling og autoplay.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen pålegge teknologiplattformene å ta større ansvar for å fjerne skadelig innhold for alle brukere på sosiale medier.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å implementere forordning om digitale markeder (DMA) og forordning om digitale tjenester (DSA) i norsk rett, og utrede mulighetene for å styrke nasjonalt regelverk.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen komme med en opptrappingsplan for å styrke Datatilsynet for å følge opp ambisjonene i Meld. St. 32 (2024–2025), med første satsning i statsbudsjettet for 2027.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med innføring av aldersgrense på sosiale medier sørge for at aldersverifisering skjer på en måte som ikke gir tjenestetilbydere unødig informasjon om brukeren, og at det benyttes teknologier hvor det kun verifiseres om brukeren er over eller under en gitt alder, uten at øvrige personopplysninger deles.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen senest innen utgangen av 2026 komme tilbake med vurderinger av hvilke modeller for aldersgrense på sosiale medier som best ivaretar både barns trygghet og personvernet.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om forbud mot overvåkningsbasert markedsføring og atferdsrettet reklame på digitale plattformer.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti:**Forslag 9**

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre krav om det beste tilgjengelige filteret mot uønsket innhold på alle skolens skjermer, også når enheten anvendes utenfor skolen.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige instruksene til kommunene, som eiere av offentlige/kommunale nettverk, slik at de kan innføre filtre som hindrer barn og unge i å få tilgang til pornografi så lenge de er koblet til kommunalt internett.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:**Forslag 11**

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslag om innføring av aldersgrense på sosiale medier vurdere å standardisere aldersbegrensende innstillinger på barns enheter.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I og III fremmes av en samlet komité. II fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og råar Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som forbyr å generere og spre ulovlig innhold, deriblant seksualiserte «deepfake»-bilder av personer, og dessuten gjennomgå regelverket og fremme forslag for å sikre en effektiv håndheving av personers vern mot manipulert innhold av egen person, herunder bøtelegging av teknologiselskaper som sprer slikt innhold.

II

Stortinget ber regjeringen vurdere et forbud mot pengespillignende elementer i dataspill, inkludert loot-bokser, og komme tilbake til Stortinget senest i løpet av 2027.

III

Meld. St. 32 (2024–2025) – Trygg oppvekst i et digitalt samfunn – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 24. februar 2026

Bente Estil

leder

Siren Julianne Jensen

ordfører